

HASZDUFÖLD

1923. év február 11.

Vasárnap

Debrecen, V. evf. (32. sz.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 200 K.
EGYES SZÁM ÁRA 10 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3.48. SZÁM.

Köztársaság és zsarnokság

Mig a római köztársaság megmaradt a maga életében azon nemes határok között, melyeket az ókor klasszikus erényeinek fog az emberiség mindenkor dicsőíteni, addig a Liberis parti halász-juhász telepből fokozatosan világbirodalom alakult és fejlődött. Mihelyt azonban ez a hagyományos szellem megromlott, s a vezető férfiak lelkét bűnök ülték meg, a nagy, világrészekre kiterjedő birodalom zúllni kezdett és az enyészet hamarosan elpusztította.

Egy Cincinnatus, mint diktátor, bevégezván a rábizott háborút győzelemmel, leteszi a korlátlan hatalmat önként és visszatér ekéje mellé tovább művelni a földet: az önzetlen hazafiságnak, az egyéni érdekek teljes visszafordításának örökös példája ez. Egy Regulus, mint dicső gazdag nemes, hadifogságba esik és így a római jog értelmében rabszolgává lesz, aki még a saját feleségét sem érinti egy ujjal sem, mikor az ellenség visszaküldi ideiglenesen a házába békét kérni, mert nem akar egy római matrózat beszennyezni az által, hogy azt rabszolga csokolja meg: a férfiai önmegtartóztatásnak, az állam talpkövével alkotó erkölcsi tisztaságnak örökös példája ez. Egy Scipio, mint diadalmas hadvezér, bevégezván a második pun háborút tizenkétévi véres küzdelem után, noha egyéni oka is lett volna rá, a levert Karthago kapuja előtt békét diktál, melynek első pontja, hogy a karthagoiak saját törvényeik alapján, mint szabad emberek éljenek tovább, második pontja, hogy mindazokat a határokat megtarthatják, amelyeket a háború előtt bírtak: az igazi győzőnek, a bosszútól mentes emberiségnek az örökös példája ez. Ők és még sok más kortársuk növelték mind nagyobbra a római köztársaságot. Ellenben Marius, Sulla, Caesar és mások számosan megkezdték a birodalom sirjának az ásását. Mihelyt ugyanis a szabadságjogok természetes és szükséges korlátozása, egyensúlyba tartása megszűnt és az egyéni zabolálanság, féltelenség felburjánzott, létrejött a köztársaság cégére altt a zsarnokság, ami rövidesen ki is termelte magából a császárságot.

A köztársaság ugyanilyen cégére altt tozódik ma Franciaországban a legszélsőségesebb zsarnokság. Ott érhőng legjobban a militarizmus, hiszen Franciaország nyolc év óta szakadatlan mozgósításban él, ott uralkodik legelnyomóbban egy pár egyén, akik kezükbe kaparintva a hatalmat, milliók nevében, kamara és szenatus helyett, tyrannusként viselkednek: ott gázolják le egymás után mindazokat a szent eszméket, amiket épen az ő nagy forradalmuk 1789-ben a világ rabszolga négeinek felszabadítására szenteszt elpaltált, majd szárba szökentett, végre

terebélyes fákká nevelt. Ma Franciaország a háború után olyan, mint a cári Oroszország a háború előtt: kancsukat suhogtató, népgyűléseket szétgéppuskázó, nemzeteket leigázó zsarnok. A szabadság, egyenlőség, testvériség fényes eszménytriásza talán sohasem fog gyalázatosabb megcsufolást és bemocskolást elszenvedni, mint épen szülőanyjától mai napság a Ruhrvidéken? A köztársasági Franciaország ma a német kultúrára olyan erőszakos megbecstelenítést végez, ami a legdurvább zsarokai önkény alatt nyögő príbék-csapatokra is örökös szegényt hozna, a történelem ítélőszéke előtt. A legégbekiáltóbb bűnök ocsmány sorozatának örökös példája ez.

Mariusus hétszer akart consul lenni a törvények ellenére, Sulla lábbal tiporta a közélet mezején az erkölcsi tisztaságot, Caesar idegen népeket igazolt le saját nemzete mellé és így temették el a köztársaságot, te-

remítették meg a császárságot, a zsarnokságot, a végpusztulást. A köztársaság élő ragyogásából könnyű átmenni a zsarnokság siri sötétségébe, Nem érezik-e olykor-olykor a francia nemzet józanabbjai, hogy az az ut, amelyre őket vezették, a dics-telen bukás fekete koporsójánál végződik? A köztársaság lényege befele és kifelé egyaránt a szabadság: a zsarnokság pedig a szolgaság kára mindenütt. A szabadságból viszont élet fakad, a zsarnokságból meg előbb vagy utóbb, de kikerülhetetlen biztonsággal — halál.

Nekünk, magyaroknak, ugyan a köztársasági államforma egyáltalán nem tetszik, sőt azt is elmondhatjuk, hogy Károlyi Mihály korszaka óta megvetjük és megutáljuk az, de egy nemzet, mely jobb sorsra érdemes, mégis bizonyos fokig részvétet érdemelt magára, ha vezetőinek bűne folytán az enyészet felé siet.

Dr. Bessenyei Lajos.

Miszty Károly és Zelinger Ede halpár-baja a városi közgyűlésen

A kölcsönös sértések kiegyenlítették Forró jelenetek a hidegvérűk ügyében

Debrecen város törvényhatósági bizottsága február 10 én, szombaton délelőtt folytatta félbeszakított közgyűlését, mely a halak jegyében zajlott le és kölcsönös sértégetések hangzottak el liberális városatyák ajkairól. A heves szóváltások azonban kiegyenlítették egymást és így az összeszólalkozók hamarosan kiinn voltak a vízből, csupán a halak maradtak benne.

A kereseti adó ügye.

A közgyűlés először elhatározta, hogy a városi tanács javaslatára felirattal fordul a pénzügyminiszterhez és kéri a kereseti adó elhalasztásáról szóló rendelet visszavonását. A jövedelmi adó kivételével kapcsolatban pedig kéri a minisztert, hogy az adó alapja az előző évi jövedelem legyen.

Újítások a Hortobágyon.

A közgyűlés ezután a városi hely-pénz díjtételeit ötvonzoseresére, illetőleg százszorosára emelte fel. Majd általánosságban elfogadta a Hortobágyon felállítandó Nonius tafajtta törzsménesről szóló szabályrendeletet. Egyhangulag hozzájárult a hortobágyi állatorvosi lakások felépítéséhez, a hortobágyi vásártér korlátainak megjavításához és a terület körülárkolásához. A költségeket a legelőbérékből fedezik.

Felmentték a fogattartási átalányt.

A 10- és fogattartási átalány fel-emeléséről szóló javaslatot teljes egészében elfogadták. Egy 10 után 12000, két 10 után 24000 koronát szavaztak meg. Kimondotta a bizottság, hogy a városi alkalmazottak kedvezményes tűzfájának árát nem emelik fel a jövő évre és hozzá-

járult a világítási vállalat tisztviselőinek fizetésrendezéséhez.

120,000 korona egy hold föld bére

Zöld József tanácsnok bejelentette, hogy a Salétrom-kaszárnya mögötti 3 hold gyepes földet a Patria r. t.-nak 1923. január 1-től 15 esztendőre bérbeadta a város 30 métermázsza buzaértéknek megfelelő összegért.

A jelentéshez Bakóczy Gábor szólott részletesen és szóvá tette, hogy a bérbé adott területre nem tűztek ki nyilvános árverést. Magasabb bérszöveget is lehetett volna kapni. Javasolja, hogy a három holdnyi területre tűzzenek ki árverést.

A közgyűlés a tanácsi jelentés tudomásulvétele után elhatározta, hogy felirattal fordul a Földbirtok rendező bírósághoz, hogy az általa kívánt rokkant telepek megvalósításától egyelőre tekintsen el.

Ugy élünk, mint hal a vízben

A közgyűlés legizgalmasabb jelenetei a halügy körül játszódtak le. Miszty Károly előadta hosszadalmasan a halügy előzményeit és biztosította a megjelenteket, hogy a Haltenyésztő r. t. mindig pontosan teljesítette kötelességét. A közönség azonban nem eszik elég halat.

Zelinger Ede szólott először a szálkás ügyhöz. Azt hiszi, hogy a tanácsot tévesen informálták. Debrecenben szerinte kelendős árúccik a hal. 1918 ban sorba ártak érte.

— Felkiáltások: Ugy van! Ugy van! Az el nem adott halból óriási haszna volt a részvénytársaságnak.

Amit Zelinger felé süvítettek

— Az elmúlt közgyűlésen azt süvítelte felém a tb. főügyész, hogy vállaljam el a halárusítást. Különösnek tartom, hogy a tb. főügyész úgy beszél, mintha a Haltenyésztő tisztviselője lenne.

Beszéde végén kijelenti, hogy személyes sértésnek veszi a tanácsnak ebben az ügyben hozzáintéztett levelét. Kéri egy bizottság kiküldését.

Fel kell számolni a haltenyésztővel.

A nagy veszekedést Bakóczy Gábor tartalmaz felszólalása csillapította le.

— Szerettem volna, ha Miszty tb. főügyész akkor jelentette volna be, hogy Debrecenben nincs piaca a halnak, amikor a Haltenyésztőt keblére ölelte a város. Most aztán azt látom, hogy a hosszadalmas tárgyalások után bekaptuk a halat. (Derültség.)

Indítványozza újabb főgököleszők felvételét a bajok orvoslása céljából és kérdezi, hogy nem lehetne-e tudalni a Haltenyésztőn?

Miszty és Zelinger utolsó összecsapása.

Már-már úgy látszott, hogy lecsillapodnak a kedélyek, amikor Zelinger Ede kijelenti, hogy ő a közgyűlésen képvisel és nem a maga passziójából szónokol.

Miszty Károly: Én sem a magam passziójából vagyok itt.

Zelinger Edét is mélyen sérti az a hang, amit a tb. főügyész használt vele szemben. Az igazságot nem lehet selyempapírba csomagolni. És bocsásson meg a főügyész — a hang adja a zenét. Mindketten megsértették egymást. Most már kölcsönösen ki van egyenlítve minden.

Ezzel az ügy a lovagiaság szabályai szerint véget ért és a közgyűlés a halügy megvizsgálására bizottságot küldött ki.

A Patronage-egyesület kérelme.

A debreceni Patronage-egyesület kérelemmel fordult a városhoz, hogy a használatában levő házat cserélje ki a város a Bethlen utca 39. szám alatti házával, hogy ott konyhakerésztet folytatasson. A városi tanács nem javasolja a kérelmet.

Az ügyhöz dr. Tervej Tamás szólott részletesebben és hangoztatta, hogy az igazi fajvédelmet a gyermekeknek kell kezdeni. Meg kell menteni a jövő nemzedéket.

Lencz Géza és Szántó Győző felszólalásai után a közgyűlés dr. Vársány István tanácsnok közbevető indítványát fogadta el, mely szerint a város egy hold területű külterki földdarabot enged át az egyesületnek.

Több apró ügy letárgyalása után Csóka Samu polgármesterhelyettes 12 órakor berekesztette a drámai jelenetekkel tarkított gyűlést.

MULATSÁGOK

A Sz. Erzsébet Egyesület tea-délutánja ma vasárnap délután 6 órakor kezdődik az Arany Bika-szálló kistermében. Türelmetlen várakozással és nagy érdeklődéssel várják a táncestélyt miudazok, akik a növekvő kedves és frappáns műsorát ismerik. Belépődíj 100 korona, táncosjegy 50 korona.

A Gazdász-bél február 17-én, szombaton lesz az Arany Bika sztermben. A gazdász baloknak országos hírük van s a rendezőség azon fáradozik, hogy feledhetetlen béli estét rendezzen Debrecen uriközönségének.

A kacagó est az Uránidban febr. 19-én, hétfőn este 9 órakor kezdődik. A műsor keretében előadásra kerül egy filmszeuzáció, melyet debreceni műkedvelők fognak eljátszani. A kabaré rendezésével dr. Fábrián Antal, Lackó József, ifj. Szoboszlav Sándor, ifj. dr. Liszt Nandor és Nagy Béla foglalatoskodnak. Részletes műsor a Hajdúföld keddi számában jelenik meg. Jegyeket 160, 120 és 80 koronás árban már hétfőtől kezdve lehet az Uránia pénztáránál váltani.

A Hangya teaestélye. A Hangya debreceni kirendeltségének tisztviselői február 20-án az Arany Bika üvegtermében a Hangya tisztviselők nyugdíjalapja és a Horthy inség-akció javára táncos-egybekötött teaestélyt rendeznek. Belépődíj ára 200 korona, 200 korona pedig a tea és sonka felszolgálásért fizetendő.

Az „Árpád“ művészestélye. Városzerte érdeklődéssel várják az „Árpád“ Bajtársi Egyesület táncestélyét, amelynek szereplőiről már egyszer megemlékeztünk, de még egyszer felhívjuk a figyelmet Crampéra Lona szavaltára. A táncestély 21-én lesz az Arany Bikában, a zenét Magyar Imre szorgalmazza. Jegyek számozott és borítékos meghívók felmutatása mellett naponként d. u. 3-5 óráig válthatók az „Árpád“ kollégiumi bálrodájában és „Méliusz“-nál. Akik tévedésből meghívót nem kaptak, a bálrodájában reklamálhatják.

Hangulatképek a diákonferenciáról

Nagy Iván . . . Alacsony, sovány, majdaem igénytelen alak s a magyar diákság életében mégis fogalom. Nagy cvikkere játékosan veri vissza az éles villanyfényt, amint letompított, meleg, meggyőző hangján beszél. Megjárt három frontot is, utoljára a nyugati harctérről jött haza, hogy kezébe vegye az akkori időben egyedül hazafiasan érző magyar ifjuság vezetését és ezzel segített lefektetni az új Nagymagyarország alapjait. Azóta pedig titáni erővel folynak a nagy felkészülések a nagy leszámolásra.

Az elnök megrázza még egyszer a rekedthangu csengőt s megnyitja a magyar diákság harmadik parlamentjét. Egymásután perognek le a beszámolók. Rövid képek a magyar ifjuság életéből. Hogy él most egy magyar diák? Nappal dolgozik, hogy fenntarthassa magát. Nem válogatós. Elvállal mindenféle munkát. Van közöttük földmunkás, irnok, nap-szamos, utcaseprő, pincér, sirásos stb. És ami a legszomorubb, ezek mind valódi statisztikai adatokon nyugvó tények.

És mikor tanul a magyar diák?

„Ájtatos lengyelek és istentelen csehek“

A cseh-német néppárt forradalmosító propagandája — Kiméretlen narc a cseh köztársaság ellen

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Jehlicska Ferenc vezetése alatt működő cseh-német néppárt általános harcot indított a cseh köztársaság ellen.

A lengyel vasutasok Orlóra Jehlicska Ferenc dr. „Slovák“ jából hat csomagot csempésztek be. A cseh határőrség a becsempészett nyomtanyából négy csomagot lefoglalt, kettő azonban elveszett. A két hiányzó csomagot Orló és Musziny között a vasutasok az ablakon dobták ki a vonatból.

Félnak a csehek.

A cseh köztársaság vezető politikusai külön tanácskozáson vitatták meg az eseményeket és ennek hatása alatt remegő hangú cikket közöl a Slovensky Dennik.

Külföns, — írja a nevezett újság —, hogy Jehlicska Slovák-ját ép akkor csempészik be erre a vidékre, amide a szlovák néppárt itteni vezérei agitációs utjukat oda tervezik. A szlovák néppárt ugyanis január 25-ike és február 3-ika között 12 helyen gyűlést hirdet és a gyűléseken Hlinka, Klímko, Onderco, Machúcek és Labay fog beszélni. Jehlicska a talajt előkészítendő, becsempészte a Slovák-ját, hogy ezzel segítse bajtársait. A lap Hlinkát, mint a szlovák nemzet atyját mutatja be olvasóinak.

Malomkövet a csehek nyakára!

A vezércikkben többek között ezt írja: „A cseh tanítók és tanítónők nyakára malomkövet kell akasztani, ugyancsak így kell elbánni az egész cseh nemzettel. A csehek a szlovák szabadság és önállóság legnagyobb ellenségei. Az ördögi fajzat nyakára malomkövet akasztatok s dobjátok a fenekelen tenger mélységébe! Az utálatos cseh mérget még a tengeri lakók sem fogják tudni élvezni, csak az emberiség szabadul meg e rákfenétől, ettől a rothadt fekélytől, mely „cseh nemzet“ név alatt ismeretes. Igen, ki kell szabadulnunk a Masaryk-féle keretből, a keretet

össze kell törni, meg kell semmisíteni a köztársaságot!“

Disznók és kutyafejűek

„Az ájtatos lengyelek és az istentelen csehek“ cím alatt ezt írja: „Mily borzasztó gazság volt az, miukat ezekkel a kutyafejűekkel egyesíteni! Mily nagy bűn, hogy még máig sem kergettük ki ezeket a disznókat Szlovenszkből!“

Minden német büszke lehet, ha a csehekkel elárulja

Jehlicska „Slovák“-ja leközi a prágai „Slovák“ egyik elkobzott cikkét, amelyben a néppárt felhívást intéz tagjaihoz, hogy a prágai nemzetgyűlésen többé meg ne jelenjenek. Ezzel kapcsolatban Jehlicska felhívja a néppárti képviselőket, hogy hagyják ott a rothadt Prágot.

Olvasóit — ökölyi betűkkel írt cikkében — a cseh állam elárulására hívja fel: „A cseh németek vezére, Lodgman a nemzetgyűlésen kijelentette, hogy minden német büszke lehet arra, ha a csehekkel elárulja, szlovákok, tanuljátok a cseh-németektől! A hazugságon és áruláson felépített cseh-szlovák köztársaság kell, hogy a szlovákok drulásán pusztuljon. A cseh köztársaság ellen elkövetett árulás nem bűn.“

Jehlicska pártja különben napról-napra nő és cseh-német forradalmi törekvései nagy gondot okoznak a hatalmukat féltő cseh elnyomóknak.

A régi BÉKEIDŐBELI minőségben kapható ismét a közkezdelt

BALÁZS ÖDÖN-FELE

Bajuszpedrő

a „Reménység“ gyógyszerárban

Debrecen, Csapó-utca 22. szám.

Ejjel. Az éjszaka sötétje eltakarja a nagy nyomort, az éjszaka csendje nyomtalanul befogadja a sok keserű sóhajtást, a nemes gög pedig nem engedí szólásra nyilni a szenvedő diákjakakat. Pedig hány fájdalom-teli, hideg szobában, könyv mellett eltöltött éjszakáról lehetne beszélni! „Ezért követeljük, — raz fel fájdalmas gondolatainkból a szónok háttározott, élesmetszésű hangja —, kérjük a bazaaruló Károlyi Mihály vagyonának elkobzását és diákjeléti célokra való felhasználását. Károlyi felett már nem kell bírónak itélkezni, felette már itélkezett a magyar nemzet. De ha a kormány mégis be akarja tartani az alkotmányos utat, nem lesz magyar bíró, aki felmentő ítéletet hozna!“

Valóban, ha van igazságos bíró a földön, más nem lehet az ítélete.

Most az üdvözlésekre kerül a sor. Egy magas, szélesvállu, szőke, kékszemű óriás lép a zöld asztal elé. A tapsokat köszönő, de mégis gögös fejbőlintásokkal fogadja. Beszédjének mindjárt a harmadik, negyedik mondatánál elemi erővel csattan ki egy szenvedélyes gondolat, egy csatakiáltás: „Der heilige Hass gegen Frankreich!“ S ezzel elarulja nemcsak külsőleg, de belsőleg is tipikus germán voltát.

A következő szónok már a német diákok hagyományos, elmaradhatatlan csiptetőjével az orrán jelenik meg a pódiumon. A magyarok iránti szeretet és a franciák iránt érzett gyűlölet között tobzódó beszéd keretében tűzi a konferencia elnökének mellére egyesületének háborus emlékméret, azt az érmet, amit eddig csak német hazáért vérző német diák kaphatott, akkor is csak abban az esetben, ha a „Burschenschaft“ már felvette tagjai sorába.

Majd a hallei magyar diákok Hungaria egyesületének kiküldötte veszi fel a szót: „Ludendorff tábornagy üzenetét hozom — szolt, — a magyardiákságnak. Egy olyan nemzet, amelynek olyan ifjusága van, mint a magyar, mondotta a nagy hadvezér, az nem pusztulhat el, az élni fog, mert élni akar!“

A tapsorkán csillapultával egy kedélyes bécsi fiu emelkedik szólásra. Öt kardvágástól eredő forradást számlál meg az arcán. Beszédét így kezdi:

Wir Deutschoesterreicher und Ungarn haben zwei gemeinsame Feinde: Die kleine Entente und die Juden! „És ilyen szellemben beszél tovább a jóízű weaner Dialekt“-en.

Este a banketten előkelő szerep

Vasárnapi isteniszetelek sorrendje

A református templomokban

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál: Zámory Sándor s. lelkész, délután 5 órakor prédikál Jábor András segédlelkész. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál: Uray Sándor lelkész, d. e. 11 órakor prédikál: Gyúlvész István templomegy. titkár, d. u. 2 órakor prédikál: Zitás István s. lelkész. — Kossuth utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál: Baja Mihály lelkész, délután 5 órakor prédikál: Mézey Béla svall. tan. lelkész. — Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor prédikál: Molnár Ferenc lelkész, délután 2 órakor prédikál: Peleskey Sándor segédlelkész. — Ispótlai tempomban délelőtt 9 órakor prédikál: Papp Imre s. lelkész, délután 2 órakor prédikál: Papp Imre segédlelkész.

Homokerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál: Marton Sándor segédlelkész. Nyilastelep d. u. 4 órakor prédikál: Dr. Böttykös Béa segédlelkész.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap délután 4 órakor Fűvészkert utcai fiúiskola VI-ik oszt. tanteremben.

Vasárnapi iskolák Kossuth-utca 75. sz. a. délelőtt 9 órakor, Dóci intézetben délelőtt 9 órakor, Leány-utcai iskolában délelőtt 9 órakor, Csonka-utcai iskolában délelőtt 9 órakor, Pacsirta-utcai iskolában délelőtt 9 órakor, Diakonissza Otthonban délelőtt 9 órakor, Kollégium földszint I-ső kapu 5. sz. ajtó délelőtt 11 órakor, Csapó utcai iskolában délelőtt 11 órakor, Homokerti imaházban délelőtt 11 órakor.

A Templom Egyesület egyes énekara tanulási óráit hetenként egyszer csütörtökön este 7-ig a Kollégium ének- és zenetermében. Este 6-7-ig a hölgyek és 7-8-ig a férfiak részére. — Új tagok felvétele ugyanott. Szabó Lajos ref. kántor, karnagy. A Debreceni Keresztény Ifjusági Egyesület 11-i rendes heti összejövetelét egyháztér 7. sz. a., délután 4 órakor tartja. Előadást tart: Dr. Tankó Béla egyetemi tanár.

A róm. kath. templomban

Február 11-én, vasárnap fél 7, 7, 8, 9, 11 és fél 12 órakor csendes szent misék fél 10 órakor énekes szent mise, utána szent beszédet mond Pálóczy János s. lelkész. Délután fél 4 órakor Rózsafüzér, 4 órakor szent beszédet mond Kompass Árpád s. lelkész, utána Litánia.

Február 14-én, Hamvazószerda (szigorú böjti nap) — hamvazás minden szent mise után.

Február 16-án, Pénteken délután 5 órakor kezd meg nagyböjti szent beszéd sorozatát ományi Kálló Ferenc s. lelkész, kinek meggyőző erővel teljes szónoki készsége hatványozottan vonzza az ájtatos híveket ezen elmékedésekre.

Az ág. hitv. ev. templomban (Miklós-utca 3. sz.) F. hó 11-én vasárnap délelőtt 10 órakor az isteniszetelet Farkas Győző lelkész végzi.

jutott a debreceni kikiküldötteknek is.

Szigoru titoktartás terhe alatt elarulhatom a nagy eseményt: hosszú és elkéseregett küzdelem után sikerült a németeket leinni.

A konferencia második napján egy debreceni kiküldött is szólásra emelkedett, s többek között a következőket mondotta:

Kedves Diáktestvéreim! A debreceni ifuság méltó lesz az 6s Kollégium nagy történelmi multjához, melynek falai között szitta magába a tudományt. — Ha megkondul ismét az öreg Rákóczi-harang, akkor ez a mélyzengésű harangzugás újra történelmet fog hirdetni. Akkor minket, a végeken őrtállókat, már nem fogtok helyünkön találni: akkor mi már elindultunk a kedvesen hívogató, kéklő Kárpátok hegygerince felé, hogy keblünkbe öleljük a gyáván alattomban hódítok vad korbacstüsei alatt hörgő testvéreinket! És akkor nektek is lesz egy kötelességetek, az: hogy kövessetek!

A magyar ifjuság felébredt, — a magyar ifjuság meg fogja alapozni jövőjét.

ifj. Haendel Vilmos.

Vakoló kanállal...

A jövő század közgyűlése

(Humoristánk a két napig tartó városi közgyűlésen száz esztendőre öregedett és így sikerült megszereznie a 2023 ik közönséges esztendő január havi közgyűlésének tárgysorozatot. Mindazokat a városatyákat, akik még száz év múlva is óhajtanak élni, erre a közgyűlésre tisztelettel meghívja.)

Meghívó Debrecen szab. köm. város 2023-ik évi január havi közgyűlésére, mely az ősi város háza rozoga tetőzetére való tekintettel csak szép időben tartatik meg.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó. Elmondja a főispáni teendők elvégzésével megbízott polgármesterhelyettes főjegyző he yettesítésére berendelt tanácsnok helyettes tb. aljegyzőségét, mint városunk utolsó életben levő tisztviselője.

2. Márk Endre tb. bizottsági tag napirend előtti indítványa 20 tétöltetlen tagsági hely betöltésére.

3. Tanácsi előterjesztés a D'ry muzeum elhelyezése körül felmerült újabb alternatívák mibenlétére vonatkozólag.

4. Tanácsi előterjesztés a pallagi vasút villamosítása kérdésében előadott kontra-verziák villamosítása ügyében.

5. Tanácsi előterjesztés a Tisza és Peleffi szoborbizottságok egyesítésére ki- rúldott egyesítő bizottság megalakítása tárgyában.

6. Északamerika, Polínzia és Kelet- Ázsia törvényhatóságainak átírata a városi zenede körül észlelt földrengések meg- szüntetése iránt.

7. Tanácsi előterjesztés Petőfi születése 200 éves évfordulójának megörökítése cél- jából a hortobágyi emléktáblának egy csárdával való megjelölése iránt.

8. Dr. Lencz Géza bizottsági tag ismételt felszólalása egy, a Bozzai-telepen létesítendő szökőkút tervbevétele iránt.

9. Patai József bizottsági tag kulturási kérvénye a Homok kertben észlelt víz- anomáliák megszüntetése tárgyában.

10. Jóna István önálló indítványa az 1923-ban kérvényezett és 1973-ban kiutalt 200 dohánypalánta elültetése kérdésében.

11. Tanácsi előterjesztés Kohn Eliás, Reb Menachem Cicesbeizer, Krausz Izidor, Safrin Jakab és Schlézinger Izidor debreceni lakosoknak a közsg-i illetőségbe való felvétele iránt.

12. Tanácsi előterjesztés P. Nagy Zoltán zeneiskolai igazgatónak újból történt megválasztása ellen beadott felebezés meg nem történnének nyilvánítása tárgyában.

13. Zeltner Ede önálló indítványa a házszolgálatások körül tapasztalt esemé- nyek misztifikálása ügyében.

14. Tanácsi előterjesztés a villany- és gázvilágítás egységárainak 650 százalékkal történő emelése tárgyában.

15. Tanácsi előterjesztés a helyivasut menetjegy-tarifájának 340 százalékos fel- emelése tárgyában.

16. Balogh István interpellációja „a mezőgazdasági egyetem szükségességének, mint régi eszmének megvalósulása és kérem alásan csak ezt akartam mondani” című kulturmissió elmondása tárgyában.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

! Kérjük az úkunokákat otthon hagyni !!

Polgári elemek csak sötét ruhában, mágnások régt visletben jelenhetnek meg!

Az előadásra jegyeket cikkirónknál hét- főtől kezdve elő lehet jegyezni. Páholy- jegyek korlátolt számban.

!! Zsidók szabadkőmivesektől lefelé felét fizetik !!

U. i. Ismertetésünkben csak az újabb vonatkozásokat érintettük. — Minden más marad a régiben.

LISZTIUS.

A német vasutasok a megszállott te- rületen beszüntették a munkát

Remény van a szmirnai helyzet békés megoldására — Nem volt szó angol-török különbékéről — Az olasz kom- munistákat akcióképtelenné teszik — Lemondott a bol- gár kormány

A forgalom terén Trierben és Essenben a helyzet változatlan. Ebben a legközelebbi napokban új francia hadosztály bevonulását vár- juk. Az oberhauseni főpolgármes- tert egy francia őrnagy letartóztatta és bilincsre verette, mert megta- gatta a széna és szalma szállítást.

Tegnap újabb 4500 francia vasutas ment a Ruhrvidékre,

ahol eddig 10 ezer francia vasutas dolgozik. Az összes vonalakon, ame- lyeket francia és belga csapatok szállítottak meg, beszüntették a munkát.

Olaszországban a kommunisták ellen folyó nyomozás során újabb bizonyíté- kok merültek fel a tervebe vett kommunisták lázadásra vonatkozólag. A letartóztatott kommunisták között több svájci és magyar agitátor van.

Belgrádban koronatanács volt, amelyen a délvidéki lakosság védel- mére vonatkozó intézkedéseket tár- gyalta. Pasic miniszterelnök hosszú gyengélkedés után tegnap ismét át- vette hivatalát.

Szofiai híradás szerint a helyzet meglehetősen válságos és **a bolgár kormány lemondott.**

Ezt a hírt azonban egyelőre nem erősítették meg.

Bukarestből jelentik, hogy az an- tiszemita zavargások miatt egy évre bezárták az egyetemeket.

A görögök előnyomulására vonatkozó híreket megcáfolták. Kon- stantinápolyi jelentések szerint Izmed pasa táviratban közölte az arab uralkodóval, hogy **Törökország el- ismeri Mezopotámia függetlenségét.**

A német vasutasok csak a Ruhr- hálózatban és az angol zónában dol- goznak. A katonai élelmiszervonatok és a nemzetközi összeköttetések normálisan közlekednek. Telefonve- zetékeknél tovább folynak a sza- botázs jelenségei.

Londoni jelentés szerint pénteken éjjel távirat jött Konstantinápolyból. Tudatja a sürgöny, hogy

a szmirnai török hatóságok és Nicholson ellentengernagy a szö- vetséges hadihajók parancsnoka kö- zött létrejött a békés megállapodás, amely kimondja, hogy a Szmirna előtt horgonyzó hadihajók ott ma- radhatnak, amíg az ügyet a szoká- sos diplomáciai uton elintézi.

A „Petit Parisien” beszélgetést folytatott Angorából való elutazása előtt **Risan Nuri** bejvel, aki kijelen- tette, hogy

sohasem tett semmiféle ajánlatot Lausanneban az angol delegációnak különbéke megkötéséről.

Mint ugyanez a lap értesül, Izmed

pasa is kijelentette Konstantiná- yolyban Bristol táboroknak, hogy a török delegáció sohasem tett Angliának különbéke ajánlatot. Iz- med pasa aggodalmára, hogy

valamelyik nagyhatalom ismét fel akarja idézni a háborút

azzal az ürüggyel, hogy a békét nem írták alá, Bristol tábornok bizo- sítottotta, hogy Lausanneban minden képviselt hatalom átérzi a törökök- nek a béke iránti óhaját és kiemelte a gyors békekötés szükségességét Törökország érdekében.

Kell-e doktor, patika...

A Csaba bajtársi egyesület bálja

Ragyogó keretek között folyt le szombaton este az orvoskari Csaba bajtársi egyesület bálja az Arany Bika izlésesen feldiszipített díszter- mében. A bejáratnál, a lépcsőkön díszruhás városi hajduk, festői öl- tözetű egyetemi szolgálk állanak sor- falat. A pompázó estélyi ruhákba öltözött hölgyvendégeket figyelmes, kékszalagos rendezőgárda vezeti be. Az autók, kocsik csak úgy ontják az előkelő vendégeket. A terem pá- mákkal, fenyőkkel, nemzeti színű és kék-arany, zöld szalagokkal feldi- szítve.

Tízóra után palcás urak kíséreté- ben bevonulnak a bálózók a te- rembe, Magyar Imre rázendít a medikusok hagyományos csárdá- sára...

„Hallod-e te Katika,

Kell-e doktor, patika...

s Benedek László egyetemi tanár **Belák** Sándornéval, **Könczey** Ernő **Benedek** Lászlónéval megkezdik a táncot s a fiatalság táncra perdül és a reggeli óráig a legjobb han- gulatban magyarasan szórakozott. A rendezés nehéz munkájáért **Ságy** Ferenc tanársegédet, **Márta** Antalt, **Kovács** Imrét, **Lánczy** Istvánt illeti az elismerés.

A megjelentek közül a következők neveit sikerült feljegyeznünk:

Urasszonyok: Kratochvíl Károlyné Vitéz Nagy Pálné, Zakariás ezre- desné, özvegy Ferenczyné, Bernáth Kálmánné, Dr. Hutiray Józsefné, Dr. Pethy Jánosné, Brokés Gyözőné, Dorn Frigyesné, Olchváry Lászlóné, ifj. Banyai Istvánné, Balogh Vil- mosné, Balog Péterné, Belányi Gá- borné, Bernák Aladárné, Faubetter Ignácné, Böhm Ferencné, Csúrka Istvánné, Dr. Csáthy Dezsóné, Drez- dner Arminné, Davidházy Kálmánné, Demjanovics Miklósné, Erdős Fri- gyesné, Erdős Jánosné, Fazekas Henrikné, Faller Gusztávné, Faragó Istvánné, Ferenczy Jenőné, Fazekas Imréné, Fekete Zoltánné, Diczig Gézánné, Gaál Sándorné, Gencsi Je- nőné, Petrecsky Istvánné, Hoffer Ferencné, Harsányi Pálné, Horváth Lászlóné, Horváth Nándorné, Jóna Jánosné, Janko Andrásné, Horváth Andrásné, Kis Józsefné, özv. Kéky Sándorné, Kövesy Boldizsárné, Sar kady Istvánné, Kontsek Gézánné, Ko- vács Mihályné, Kis Gáborné, Kollár Danielné, özv. Kary Andorné, Ke- nyeres Györgyné, Kovács Jánosné, dr. Palányi Béláné, Latkóczy Pálné, Ladner Gézánné, Lukács Lajosné, Létay Gáborné, Medgyessy Pálné, Matura Józsefné, Majzik Miklósné,

Máté Miklósné, Majoros Istvánné, Medgyaszay Miklósné, Mészáros Je- zsefné, Morvay Sótérné, Marton San- dorné, Nagy Lajosné, P. Nagy Béláné, Szegedi Gyuláné, Karázi Pálné, Sallay Gáborné, Soós Jenőné, Sz. Szabó Mihályné, dr. Szabó Béláné, Szél Gézánné, Szentkirályi Kálmánné, Széchy Istvánné, Tóth Béláné, özv. Toronyi Jánosné, Tankó Béláné, Szontagh Félixné, Ungváry Mi- hályné, Ujhazy Béláné, Weress La- josné, Widovits Lórné, Wenger La- josné, Wilhelms Emilné, Szomjas Gusztávné, Zoltay Ödönné, Rugon- falvi Kis Istvánné, Kesserű Lajosné, Polininger Tamásné, Jobbágy Gá- borné, Saghyné, Lánczy Gyuláné, Nagy Sándorné, Ninger Józsefné, Nagy Gézánné, Olasz Vilmosné, Öreg Béláné, Piszkay Árpádné, Pogány Mihályné, Papp Gyuláné, Papp Ist- vánné, Reitz Jánosné, Reithoffer Rezsóné, Rutka Ferencné, Rom- hányi Istvánné, Rhubolczky Pálné, Rathbauer Rudolfné, Rajk Imréné, Retky Istvánné, Forgon Lajosné, Stiaszny Nándorné, Zih Gézánné, Gazdig Jenőné, Szabó Endréné, Mikó Andorné, Józsa Ödönné, Döm- sődy Béláné.

Leányok: Brokés Lili és Klára, Bernáth Annikó, Antalóczy Aranka, Márta, Janó Ilonka és Margit, Szo- kolay Hedvig, Zih Magda, Gazdig Irénke, Szabó Ilonka, Csóka Margit és Rózi, Tóth Etelka, Seres Ilona, Nagy Böske, Tury Judit, Olchváry Ilonka, Ackermann Gitta, Banyay Gizike, Balog Kató és Böske, Ba- logh Klára, Belányi Blanka, Ilonka, Mici, Ormai Gabi, Böhm Böske, Barna Böske, Csúrka Böske, Csák Judit, Tóth Etelka, Dávid Böske, Drezdner Babi, Davidházy Etelka, Erdős Böske és Dadi, Fazekas Pi- roska, Faragó Ella, Annuska, Ka- tona Manci, Ferenczy Jolán, Kano- vits Rózi, Fazekas Olga és Berta, Farkas Erzsike, Galosy Karola, Guhy Lili, dr. Ambrus Matild, Werk Amália, Nagy Ilonka, Horváth Irén, Haiek Margit és Ilonka, Petrenczy Jolán, Höffer Lili, Teri, Matu, Hor- váth Vica, Hollós Zsazsa, Hetey Valéria, Dohnát Olga, Jóna Ibolya, Jankó Ilonka, Kis Gizella, Kéky Manci, Kulcsár Kató, Kövessy Manci, Kovács Rózsika, Kadarász Gabriella, Huszár Gabriella, Kontsek Irén, Végh Magda, Farkas Ilona, Kuln Kató, Kenyeres Eta, Kollár Margit, Latkóczy Baba, Lax Vilma, Lakner Sári, Lili, Lukács Laura, Matura Ilonka, Bella, Majláth Karmen, Maj- zik Ilona, Móczy Lenke és Ilona, Majoros Mariska, Medgyaszay Erzsé- bet, Mészáros Mária, Erzsike, Morvay Stefi, Jolán, Margit, Marton Erzsé- bet, Nagy Vica, Nagy Gabriella, Öreg Rózsika, Papp Böske, Magda, Raik Gizi, Rathbauer Jolán, Rhu- bolszky Böske, Roncsik Kata, Reitz Margit, Réthy Kató, Forgon Tessa, Beóthy Évi, Than Gizike, Stiaszny Mancika, Szász Ilke, Szél Ica, Sző- gyény Böske, Szita Jolán, Szász Ilonka, Pap Aranka, Szomjas Edith, Szlávny Babsi, Sauerwald Gréte, Szá- nyin Vilma, Svarics Lenke, Széchy Róza, Böske, Sztereczky Gabriella, Szathmáry Erzsébet, Tóth Kató, Bözi, Ungváry Márta, Udvardy Marcsa, Veres Matild, Veres Ida, Vidovits Jolanka, Ordai Balogh Irén, Szigetű Mária, Weres Gizi, Wilhelms Nóra, Ninger Jolán, Nagy Ilonka, Mici.

Kávét, tea, rum,

legfinomabb csemegék, sajtok kaphatók a

Csanak József K. Rt.

Alapítva 1823
Telefon 70 Piac-u. 51. sz. üzletben

Jól figyeljünk! Kostya János

Mielőtt arany vagy ezüstnemű ajándékot vásárolnánk, el ne mulasszuk megtekinteni Debrecen legrégibb ékszerüzlete kirakatát, nagy raktárát és olcsó árait Széchenyi-u. 1.

Ma NYOMDÁSZBÁL

a Munkás Otthonban

reggeig

RUDVÁSOK kovácsoknak és összes gazdasági vasárukat kaphatók: **Bakos István** vaskereskedésében. Telefon 6-20. **Csapó-u. 88.**

Rendezték a klinikai ápoló személyzet fizetését

A klinikai ápolószemélyzettől még a múlt év decemberében megvonták a természetbeni kedvezményes járulékokat, melyeket a közalkalmazottak kapnak. A debreceni klinikák ápolószemélyzete így havonként csupán 1000—1500 koronát kapott, ez a csekély összeg azonban semmiképpen sem volt elégséges — a tulgyenge kórházi koszt mellett — a legelősebb szükségletek fedezésére.

A keresztény-szociálista ápolószemélyzet még decemberben megindította a mozgalmat, hogy helyzete türelmésebbé tétessék. Memorandumuknak, mellyel a kultuszminiszterhez fordultak s amelyet dr. Szabó Pál kerületi titkár útján többibben megsürgettek, az lett az eredménye, hogy helyzetüket országosan rendezték.

A Debrecenből kiindult megélhetési mozgalom ugyanis arra vezetett, hogy az ország összes klinikai ápolói 3000—6000 koronára havi fizetést kapnak. Ha ez a javítás nem is rózsás, az ápolószemélyzet helyzetét mégis türelmésebbé teszi.

AMERIKA FILMCSONDÁI

Nem hiába áll a filmművészet terén első helyen Amerika, nem hiába képezi a filmek után befolyó jövedelem külkereskedelmi mérlegének leghatalmasabb tételét, — csodás gazdagságainál fogva filmgyártást a legelősebb berendezéssel, műterméit a mai mérnöki tudomány legnagyobb vívmányaival is látja el.

A belső felvételek: szobák, folyosók, csarnokok, színházak, olykor egész utcaképek épülnek fel a hatalmas üvegbordás műtermekben, épp úgy, mint kisebb méretekben, szegényesebben nálunk Európában. Csak hogy ideát, ha nem süt a nap, ha beborul az idő, a műtermekben megakad a munka. Az új világban másként áll a dolog. A rendező intésére, egyetlen gomb megnyomásával sűrűn, fekete posztó fut végig, belül az üvegfalakra és a felvétel zavartalanul folyik tovább a nagyszerű *huganylámpák* egyenletes, tündéri fényénél. A fény erősségét teljesen

fel lehet fokozni a napfény erejével.

Európában háromlábú állványra szerelik a felvevő gépet. Ha például egy nagy színpadi jelenetet örökítünk meg és közben a hősnő arcjátékát egész közelről akarjuk bemutatni, az egész jelenetet félbe kell szakítani. A gépet nagy gondnal és fáradsággal közelről újra be kell állítani és ha a pár méteres felvétel megtörtént, újra vissza kell pontosan helyezni a régi helyére és úgy lehet befejezni csak a nagy jelenetet, mert a felvevő gépnek egyetlen iencsége van!

Az amerikai műtermi felvevő gép nehéz, apró kerekében gördül. De a fentebb leírt példa megörökítésére szükségteien a gépet elmozdítani a helyéből, mert több, különböző gyújtóállású lencsével van ellátva.

A gépen a revolver rendszer szerint felszerelt lencse helyébe egy rugó megnyomására másik lencse ugrik és például a 15 méterről megkezdett felvételt egy másik lencse, — ugyan arról a helyről — 80 centiméterről folytatja, anélkül, hogy egyetlen filmkocka is kárba ment volna. Tehát úgy anyagban, mint időben óriási összegekre megy a megtakarítás.

Külső (tájképes) felvételekkel Amerikában mas géppel dolgoznak A filmezőgép könnyebb és

autobilra van felszerelve,

melyet nehezebb terepviszonyoknál a legnagyobb könnyedséggel és gyorsasággal lehet állványra erősíteni. Európában minden célra csak egyetlen gép szolgál, melyet kézzel hajtának. A tengeren túl mindezt sokkal egyenletesebben, pontosabban sürített levegő végezi.

A nyersfilm minőség és tartósság tekintetében messze föltúlulja az európai anyagot. Míg az amerikai Kodak-filmre másolt kép

4—7 hónapig tartóztatlanul,

addig az európai anyag élettartalma 1 és 3 hó között változik. Az ilyen, Kodak-filmre készített, eredeti amerikai film a maga tüneményes szépségében ma már

fehér holló Európában. A dollár és a korona, vagy márká ártolyama között mutatkozó óriási árkülömbőség az oka, ha olykor Berlinbe vagy Budapestre eljut egy-egy hamisítatlan pazar pompájú eredeti amerikai filmpéldány.

Az elsőrendű amerikai filmek nagyszerű meseszövegének még más oka is van. A hatalmas gyárak — egymással versenyezve — hihetetlen magas összegű díjakat tűznek ki eredeti filmdarabokra.

50—100.000 dolláros pályadíjakról

is lúdtuk. Így nem csoda azután, ha a fejedelmi összegért nemes versenyre kél a művelt irodalmi világ színe java!

Így születnek meg a legszebb amerikai filmek. Ezért oly lebilincselő, pomyás, ötletes, forszolatos a tartalmuk. Nemes főkölt irányuk égo fátyaként világítja meg az utat, milyen irányban kellene haladnunk és milyen köntöföben szeretnénk viszont látni az újjászületésére váró igazi, magyar művészfilmet!

Perczel Miklós.

„Magyarokká csak mint keresztényének lehetünk“

Ravasz László püspök előadása a Keresztény Nemzeti Ligában

Budapest, február 10. Ravasz László az Egyesült Ker. Nemzeti Liga előadásorozatának keretében a „Kereszténység és az erkölcs“ című előadásában egyebek között ezeket mondotta:

— Ha végig nézzük — ugymond — az emberi erkölcsök egész folyamát, három típust különböztethetünk meg. — Az első típus, amely nagyon kezdetleges, azt tartja, hogy a világon a legfőbb jó élvezet, az öröm, a gyönyör, amit minden áron keresni kell és amelynek megszerzésére való a pénz. Az az ember, aki ezt az eszmét követi

öntudatosan öngyilkosságot követ el.

A másik típus azt mondja, hogy az élet önmagában véve érték és cél. E felfogás szerint minden dolognak annyi az értéke, amennyire eszközzé tud válni az életnek, mint egyetlen célnak érdekében. Ebből örült relativitások származhatnak, mert nincs benne örök érték.

A harmadik típus az, amely a kereszténység gondolatából származik. A kereszténységben a legfőbb jó az Isten. Ennek azonban nem szabad fogalomná lenni és ezért vallja és hirdeti, hogy

az Isten tetté lett

és ezáltal belépett a történelembe.

Ez a kereszténység legfőbb értelme. A bűn eddig nem volt egyéb, mint valamely törvénynek, rendeletnek, vagy szokásnak tetteivel való nyilvánvaló megszegése. — Egyedül a kereszténység mondotta azt, hogy *bűn bennünk mindaz, ami nem Isteni.*

Közéletünkben mindenütt rengeteg megalázott és kiuzorázott embert látunk,

mindenütt a fehér rabszolgátságuk uralma van biztosítva.

Ha meg is van a nemzeti eszme közöttünk, nincs tartalma, pedig egy nemzet erkölcsi fogalma, a magyarság nem faj, hanem értékjelző. Nem az a magyar, aki magyarul beszél, hanem az a kérdés, hogy mit beszél magyarul.

A magyarsághoz erkölcsi uton lehet hozzájutni

és a jövőben az én hitemmel a magyarság erkölcsi közösségének és ahhoz más utat, mint a kereszténység lelki közösségét nem tudom elképzelni.

Magyarokká csak mint keresztényének lehetünk,

kereszténynek csupán, ha magyarok leszünk.

Az előadó szavait a hallgatóság percekig tartó tappal fogadta. Az ülés a Hymnusz hangjai mellett ért véget.

Aggasztó a Duna áradása

Budapest, február 10. A reggeli órák felől olyan erővel emelkedett a Duna áradása, hogy az emelkedés tegnaptól már a 14 centiméterében állapítható meg.

A filatori gátnál már 50 ház víz alatt áll. Sok helyütt a talajvíz tört elő, aminek következtében a budai oldalon is sok ház földszintes lakóit kilakoltatták.

Ugyanígy a Lukács és Császárfürdőnek földszintes szobáiból a lakókat az emeletre kellett költöztetni. Az Árpád téri megállónál a kocsifelhajtó lejtős utjára mentik az árukat. A Dunagőzhajózási Társaság matrózai mentik ki a veszélyeztetett területről a ládákat és a még szabadon álló kocsifelhajtóra hordják. Dunakeszi és Megyer között

a megyeri csárdánál áttört a víz és elborította a környék egy részét. A víz olyan rohamosan emelkedett, hogy délután 2 órára elborította egész Megyert, a vízművek egy részét és Újpest északi felét is.

Délután a Wolfner gyárban megpróbáltak minden erőfeszítéssel, de ami a Wolfner gyárban részben sikerült, nem sikerült a Váci-ut másik felén, ahol

Meggyőződhet arról minden BUTORT vásárló, hogy butorait, melyek saját gyáramban készülnek, a legolcsóbb gyári áron beszerezheti

TELEFON 10—35. Butoraktára Csapó-u. 17. színházi átjáró. — Árjegyzék ingyen. Megrendelésre lakoporsókat a legolcsóbban szállítjuk.

A szennyes áradat iszonyatos erővel áttört minden gátat,

elborította a földterületeket, a Budapest székesfővárosi vízművek kutjait és betört Megyer utcáira a gyárak és lakóházak közül 200 házat öntött el az éjszaka a víz. Ezeknek lakói jajveszékelve, sirva igyekeztek menekülni a mind nagyobb erővel hömpölygő hullámokból.

A helyzetet még az is súlyosbította, hogy

az újpesti villanygyár csatornáit is előlőtte a víz,

ugy, hogy a világítás is szünetelt. 30 év óta nem volt ilyen árvíz Budapesten. Az újpesti Amper-sporttelep clubházát és a sporttelepet magát is előlőtte a víz.

Nincs színházi előadás.

A Duna áradása következtében a víz lehatolt a káposztásmegyeri vízművekbe és az ennek következtében beállott vízvezeteki zavarok miatt a m. kir. Operaházban, a Városi színházban és a Nemzeti Színházban ma este nem volt előadás.

A Kormányzó melegen érdeklődött az újpesti árvíz által sújtottak sorsa iránt és a belügyminiszterrel részletes jelentést kért az árvíz mértékéről és a tett intézkedésekről.

Jancsó Testvérek

műbutoraszialosárak és lakoporsók gyára Debrecen. Gyártelep: Bárczi-utca 3. sz. — Árjegyzék ingyen. Megrendelésre lakoporsókat a legolcsóbban szállítjuk.

NAPI ATROCITÁSOK

Zelinger talált egy nyakraválót. Debrecen város pénteki közgyűlésén Zelinger Ede szavazás közben egy nyakkendőt talált a földön. Valamelyik elámosodott városatya gallérléből esett ki a bedugós rendszerű kézenkötött fekete nyakraváló. Zelinger Ede úgy megörült neki, mintha halat fogott volna és lelkenedve mutogatta a nagyszerű találmányt, melynek azonban nem akadt gazdája. Egy költői lelkületű szenttanu rögtön elszalvatta Petőfi híres versének utolsó két sorát némi módosítással:

Nyakraválótalanok, takarodjatok e csatatérről!

Eljén Zelinger! s éljen a nyakraváló.

A bökverset nem Miszty Károly költötte.

Gyerünk innen Győző, itt bántják az embereket. Ez a közmondással vált áldozatos ige két évvel ezelőtt hagyta el egy igen előkelő méltóság ajkait, amikor a cigány rázendített az Erger-Berger kezdetű fajvédelmi esárdás hangjaira. A híres mondás Strelinger Győző nőörvosnak szült, aki a vádlottak padjára került, mert a vádirat szerint csak abban az esetben vállalkozott volna egy műtét végrehajtására, ha 2 mázsa búzát, vagy 4 mázsa tengerit adnak neki honorarium fejében. A bűnper azonban elévült. A tárgyalásra el sem ment. Utóljára talán a vizsgálóbíró előtt volt. Akkor azonban beszólt hozzá egy hang: — Gyerünk innen Győző, itt bántják az embereket.

Ezért nem jelent meg a főtárgyaláson.

HIREK

1923 február 11. (Vasárnap)

Prot.: Bertold. Kath.: Farsang. v.

Időjárás: Hazánkban az éjeli lehülés kissé erősebb lett. A minimum Kaposváron —6 fok. A nappali hőmérséklet —5 fokig is felment. Az idő továbbra is felhős, de csapadék nem volt.

Időjárás: Helyenként némi csapadék várható, lényegtelen hőváltozással.

Közművelődési Könyvtár nyitva délelőtt 10—12-ig.

Csokonai-színház este fél 8 órai kezdettel „Három a tánc”. Délután „Romeo és Julia”.

A kereskedelmi és iparkamara ipari szakosztályának ülése 10 órakor a kamara székházában.

Dr. Vargha Kálmán igazgató előadása 11 órakor a Gazda Körben a növénytermelésről.

A Nyukosz közgyűlése délután 3 órakor a városházán.

A Szent Erzsébet Nőegylet teadélutánja 6 órakor az Arany Bika kistermében.

A katolikus Népszövetség műsoros délutánja a kath. gimnázium dísztermében 5 órakor.

A nyomdászok álarcos bálja este 8 órakor a Munkás Outhóban.

Gyógyszertárak közül vasárnap délután és éjjeli szolgálatot tartanak: Muraközy, Arany Egyszaru, Nap, Csokonai.

1923 február 11. (Hétfő)

Prot.: Lidia. Kath.: 7 rend.

Közművelődési Könyvtár nyitva délelőtt 8-tól este 8-ig.

Egyetemi Könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 1-ig. Délután 2—8-ig.

Csokonai-színház este fél 8 órai kezdettel „Három a tánc” A) hérlit.

A Népszöv. Főiskolán előadást tartanak Teghe Gyula egyetemi rektor, Maday István tanársegéd és Héger Flóris tanár délután 5 órakor a kollégiumban.

A keresztény Nemzeti Liga választmányi ülése 6 órakor a városházán.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó, Arany Egyszaru, II. Rákóczi, Nádor, Csokonai, Reményeség.

Ha jól, olcsón akar venni, keresse fel a

„HANGYA“

üzletét. Főútlejt Rózsa-utca 4.
Fiókok a város minden részében

NAPI UJDONSÁGOK:

Halkonzervek, sajtók, sóshe-
ring, vaj és minden fűszerárú

— **Elhunyt orvos.** Debrecen egyik köztisztviselőiben álló orvosa otrókócsi Nagy Kálmán Hajdúvármegye tiszteletbeli főorvosa szombaton este 10 órakor szívszélhűdés következtében hirtelen elhunyt. Halála híre osztatlan részvételt keltett s kiterjedt, előkelő rokonságot borított gyászba. Nagy Kálmán kezelte a napokban elhunyt Miskolczy Lajos főispánt is. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a legjobb férj, apa, vő, testvér és sógor, **dr. otrókócsi NAGY KÁLMÁN**, Hajdúvármegye tb. főorvosa, a központi és hajduböszörményi járás orvosa máv. orvosi tanácsadója, ker. munkásbiztosító orvosa stb. f. évi február hó 10-én este fél 10 órakor életének 57-ik évében hirtelen elhunyt. A megboldogult földi részzeit f. hó 12-én, hétfőn délután 3 órakor fogjuk a ref. egyház szertartása szerint a Nagytemplomban kezdetét veendő gyászszertartás után a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Debrecen, 1923 február hó 10. Béke posaira! Csendes legyen siri álma! Bánatos neje: öz. dr. otrókócsi Nagy Kálmáné szül. Szabó Petronella. Gyermekei: Eszter, Klára és Gábor. Testvérei: öz. Takács Károlyné sz. Nagy Katalin, Nagy Elek, Kovács Eudréné sz. Nagy Ilona, Nagy Sándor és gyermekeik. Anyósa: öz. Szinnay Istvánné sz. Krssak Zoltánné. Sógornője: öz. dr. Nagy Gáborné sz. Csáky Erzsébet és kiterjedt rokonsága. A temetést Gebauer cég rendezi.

— **A rabló és az orgazda szolidaritása.** Mint Bukarestből jelentik, ott most nagy a brojgesz. Az oláh hivatalos hatóságok fűhöz-fához kapkodnak, hogy kiengeszteljék a maguk választott népét azért a hallatlan vakmerőségért, amellyel az oláh felelőtlen elemek antiszemita fészkelődése halálosan megsebezte a nemese római jogrendet. Bratiannu a rituális gyász jelöl minden egyetemi internátust és menzát sietett bezárítani, egész Szyria előtt demonstrálándó, hogy a hivatalos Oláhia azért alázattól csepegtől szolgálja most is a „felsőbbrendű fajnak“. A „lázasadásért“ minden felelősséget az egyetemi hatóságokra hárítanak, amiért nem részesítették azonnal a kisebbségeket megillető védelemben az első felelőtlen elemet, aki a 25 betűt ki merészelt szalajtani a száján. Joga, az oláh történelem egyetemi csinálója, alázatos gőzhoz illő elkéserevésében megszakgatta magán a kecskebőrt és félbenhagyta az oláh történelem gyártását. Az oláh közoktatásügyi miniszter azonban nem akarja elengedni az egyetemről, mert senki sem tud olyan jól semmiből oláh történelmet csinálni, mint ő. Ilyen nagy a szolidaritás és a jogrend Oláhiában a két válogatott nép között.

— **A ref. presbiterium ülése.** A debreceni református egyház február 13-án, kedden délután 4 órakor az egyház tanácstermében presbiteri gyűlést tart. A tárgysorozaton negyvenöt úgy szerepel.

— **Nyomdász sztrájk fenyeget a fővárosban.** Budapestről jelentik: A nyomdász bérmozgalom az esti órákban elmérgesedett s olyan volt a helyzet, hogy a legtöbb fővárosi lap nem fog tudni megjelenni vasárnap reggelre. A tárgyalások az éjfél órákban is tartanak s a tárgyalások eredményeképpen valószínű, hogy a legtöbb lap megjelenhetik s a nyomdász-sztrájk eltolódik.

— **Társadalmi és egyesületi élet.** A Ker. Nemzeti Liga debreceni osztálya 12-én hétfőn d. u. 6 órakor a városháza kistanácstermében rend s havi választmányi ülést tart, melyre a választmányi tagokat ez uton meghívja dr. Pórszász Károly főtitkár. A Liga tagjait is szívesen látják az ülésen.

Nyitavos elszámolás. Debrecen sz. kir. város iparostanonc isk. Otthona által rendezett Petőfi ünnepélyen felléptek: Fazekas Henrik 1000, Holb Imréné 500, Trássy Géza, Csanak Józsefné 300—300, Szontkírályi Tivadarné 200, Greiner Mihály 150, D. F. Simeghy József, Papler Irma 100—100, Tiszántúli Hírlap, Ferenczy Gy. 100—100, Marsalkó János, Bajdor Erzsébet 90—90, Lente Miklósné, Holb Vilma, Kovács Albert, Puskás Jánosné, Kolozsvári István, Porcsin László, Sári Viktor, Sz. I., Erdőssy Irma 50—50, Grecz György, Albert Béni, Bözörményi Sándor 40—40, Tóth József 30 és Tanuló ifjúság 193 K. Otthon vezetősége.

Az „Arpád“ bajtársi egyesület tánciskolája és kolonja 10-én deszen megnyílik. Fiúk közül csak egyetemi hallgatók vehetnek részt lányok nem egyetemisták is. Azok az uti lányok, akik beiratkozni akarnak, jelentkezzenek előbb a bölcseleti fakultás III. sz. termében (kollegium I. em.) d. u. 3—5-ig.

A Népszerű Főiskola holnap, hétfőn nyitja meg kiválóan érdekesnek és gyümölcsözőnek ígérkező új ciklusát. Délután 5 órakor (a Kollegium I. sz. jogi termében) Dr. Teghze Gyula megnívó beszéde után dr. Maday is van idegklinikai tanárségét tartja meg első előadását az állatpszichológiai néhány jellegzetes problémájáról Utána hat órakor Heger Flória felsőkereskedelmi iskola tanár Schiller drámáival ad elő. Jegyeket kiad s a nyelvtanfolyamokra való beiratkozást nyilatkoztatja az egyetem jogi kari dékán hivatala.

A Svájcban üdülő gyermekek szüleiivel Uray Sándor ref. lelkész, iskolaszéki elnök tudatja, hogy az Országos Gyermekevédő Ligához érkezett jelentés szerint a gyermekvonat február 19-én indul vissza Zürich gyűjtőállomásra és 22-én (csütörtökön) reggel 9 órakor érkezik Budapestre, Kele i pályaudvarra. — A hazatérő gyermekek átvételéről jelzett helyen és időben gondoskodjanak.

A Tisza egyetem polgársága szombaton megalakította az Egyetemi Általános Segítő Egyesületet. — Az egyetem legifjabb egyesülete az egyetemi hallgatóság mindennemű segítését tűzte ki feladatául. Aki közelebből látja azt a küzdelmet, amit a diákság folytat a megélhetésért s amellyel tanulmányi kötelezettségének is eleget tesz — az tudja igazán értékelni annak jelentőségét, hogy a Tisza-egyetem polgárai önmagukon akarnak segíteni. A közgyűlés dr. Pokoly Józsefet, aki eddig is sokat fáradozott az egyesület létrejöttén, tanárelnökké választotta.

Ifjúsági elnök Kovács Imre oh, al-elnök Haendel Vilmos jh, főtitkár Lánzy István oh, főellenőr Neuhauser József jh. lett.

— **Személyi hír.** Dr. Révész Imre lelkész egy temetésen Budapesten járva, könnyebb természetű bélférféket kapott. Emiatt vasárnapi (mai) szolgálatait nem láthatja el. Hétfőn és kedden bibliamagyarozatot, illetve bibliórát szintén nem tarthat.

— **Küry Klára** amerikai-magyar dalestje febr. 25-én lesz. Jegyek érvényben maradnak. Jegyek Bika portánál.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonoknak, jóbarátoknak, ismerősöknek, halás köszönetünket nyilvánítjuk, kik szeretett jó anyánk néh. öz. Molnár Ferencné elhunyt alkalmával, megjelenésükkel fájdalomukat enyhítették; Különösen jótevőnknek, a Bányai családnak. Isten áldását kérjük reájuk. A Molnár család.

— **Alföldy Károly** tánciskolájában február tizenötödikén új tanfolyam kezdődik. Beiratkozások Péterfia-u. 2.

Magyar technikusok dicsősége. A külföld előtt már régen ismeretes, hogy a magyar mérnökök és technikusok elsőrangú erők s nom egy magyar technikus szerzett már dicsőséget a magyar névnek a találmányok terén. Most ismét két magyar technikus dicsőségéről számolhatunk be. **Báthory István** szigorló mérnök és **Nikházy László** technikus hosszas kísérletezés után egy olyan motort találtak fel és konstruáltak, amelynek előnyei most meg szinte beláthatatlanok. A találmány lényege az, hogy rendkívül kevés hajtóanyaggal igen nagy teljesítményt tud kifejteni s ugy könnyű, mint nehéz kocsiara egyaránt alkalmazható. A találmányról már a külföldön is tudnak és mar is érdeklődtek iránta német szakkörök és géppárák.

Hírek a ref. főgimnáziumból
Ady Lajos kir. tankerületi főigazgató a múlt héten végezte a ref. főgimnáziumban hivatalos látogatását. Ez alkalommal nagy elismeréssel nyilatkozott az iskola munkájáról s kiemelte az intézetnek multjánál és suyanál fogva kiváló jelentőségét. — **Keszi Hajdu** Lajos, az iskola egykori növendéke, később kisújszállási gimn. tanár végrendeletileg hajduböszörményi földbirtokot a kollégiumra hagyományozta, hogy annak jövedelméből főgimnázium és tanítóképző növendékei részesüljenek. A birtok jövedelme évi 600,000 korona, melyet a jövő évtől kezdve osztanak ki. — Már a folyó tárv II. felében megnyílik a **Dr. Görgői Márton** és felesége **Gulyás Ilona** alapítvány, melyből egy konviktus tanuló kap ellátást. Dr. Görgői legújabbban 12000 koronát adott át az igazgatóságnak. Ritka jele a halának és áldozatkészségnek. — A tanári kar több tagja e hó 9-én Pestre utazott, ahol február 10-én egy monstre-deputációban vett részt, mely a kereskedelmi és kultuszminisztereket kereste fel **Dóczy Imréné**nek, az Orsz. Ref. Tanár-egetület elnökének vezetése alatt, kérvén a felekezeti tanárok családtagjaitól és nyugdíjas tanáraitól megvont vasúti díjkedvezményeknek újra megadását.

Hová lett az ifjúság?

A fák, az árnyas fák gyökereit,
én Istenem! többé nem látom.
Hová sülyedt, hová sülyedt
az én szegény jó ifjúságom?

Kint voltam apámmal a réten
és néztem a sok boldog plántát.
Felhők usztak az alkonyégen
s fényüket a csillagok hanyták.

S a fák, az árnyas fák gyökereit,
én Istenem! többé nem látom.
Hová sülyedt, hová sülyedt
az én szegény jó ifjúságom?

S hová lettek azok a felhők?
A felhőket nem látja senki...
Pedig milyen, milyen jó volna,
milyen jó volna már pihenni!

GULYÁS PAL.

— **Gyógyszertár tulajdonában változás.** Az öz. Kubek Sándorné „Megváltó“ hoz címzett Debrecenben Tisza-palotában levő gyógyszer-tárát — mely jelenleg Koczogh János gyógyszerész bérletét képezte — Major Mihály gyógyszerész megvette és a bérlelvel történt közös megállapodás folytán f. hó 15-én saját kezelésébe veszi át.

K. Várady Olga opera és dalénekesnő és **Kados István** zeneszerző, kinek Petőfi dalait országszerte énekelik, február 15-én a Zenedében koncerteznek. Jegyek a Méliusznál 350, 240 és 120 K-ért.

— **Albert Belvárosi Éttermében ma és minden este** Bitter Géza fővárosi bar-zongorista, zeneszerző zongorázik, hegedül és énekel. Debreczen előkelő közönsége itt találkozik. Belépti díj nincs!

— **Villásreggelik** nagy választékban kitűnően háziásan készítve állandóan kaphatók Albert belvárosi éttermében. Naponta friss csapolású részvényi udvari sör!

— **A cimbalom tanszakra** a Városi Zenedében a beiratkozások a második fél-évre már most eszközölhetők. Teljesen kezdők és haladók egyformán felvétetnek. Egy félévi tandíj 1000 korona. E hangszeren való magasabb kiképzést ma Debreczen csak a Városi Zeneiskola nyújtja. A második félév február 15-én kezdődik, de beiratkozni tovább is lehet.

KÖNYVESHÁZ

„Bukaresti séták“ cím alatt feltűntést keltő könyv jelent meg a magyar könyvpiacra. A könyv szerzője, mint írásából is kivehető, erdélyi származású oláh újságíró, aki a bizonyára álnevet jelentő **Juon Florea** név alatt apró színes, végtelenül jellemző riportokban tárgyalja „Románia Mare“ vagyis Nagyoláhország helyzetét, politikáját, operett erkölceit, Európát mimelő, de valójában a teljes Balkánt jelentő egész mivoltában.

Talán vannak egyes apróbb tulzá-sai a könyvnek, ezt azonban nem kell csodálnunk. Hiszen érthető, hogy szatirába téved olykor-olykor Juon Florea, az erdélyi oláh fiu, aki az állítélagos zsarnoki uralom helyett testvér uralomra vágyott és most keserű szívvel látja, mint gázolja le az ősi erdélyi kulturát a regáltbéli boeskor.

Találabb képet az oláhokról még sohasem festettek, mint Juon Florea. Akit érdekel az elszakított Erdély lelkiállapota, Erdély sorsa és a valódi Balkán rajza, Juon Florea könyvének kimerítőbb könyvet aligha olvashat.

A könyv olyan hatalmas szenzációt keltett, hogy már külföldi kiadók is érdeklődtek iránta, külföldi kiadás céljából.

Venyige ollók

Kerti fűrészek, kapák, ásók, lapátok
a Kossuth szoborról szemben

BÉSZLER ÉS DÁVID

vaskereskedésben
Tulajdonos: DÁVID JAKAB.

TOKA!!!

fűszer, csemege
és italok
nagy raktára
Szent Anna-u. 1.

Csokoládé, Bonbonok

Teák, rumok, likőrök, cognacok.

Pezsgők, borok.

Saját termésű Rizling bor 130 kor.

Tisztánkezelte FÜSZERÁRUK

Naponta friss tej, vaj, túró, tejsó, csemege sajtók. — Saját készítésű befőttek, akácméz a legolcsóbb napi árban kapható.

Teljes tisztelettel

TOKA FERENCZ.

KONCZ kolmfestő gyára
Debrecen, Peterfia-
utca 30. és Arany-
János-utca 10. szám.
Gyász esetén festések 24 óra alatt
készülnek.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Vasárnap délután: Romeo és Julia.
Este: Három a tánc.
Hétfő: Három a tánc. A) bérlet.
Kedden: Három a tánc.
Szerda: Romeo és Julia. Ifjúsági elő-
adás Este: Költő és halál. — Pa-
raszbecsület. B) bérlet.
Csütörtök: Szokimondó asszonyosság. C)
bérlet.
Pénteken: Szokimondó asszonyosság. D)
bérlet.
Szombaton délután: Morphium. — Este
Szokimondó asszonyosság.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Romeo és Julia ma délutáni előadására
meg néhány jegy van!

Három a tánc kedden estig műsoron!

A színház igazgatósága felkéri a bérlő-
közönséget, hogy II. félévi bérleteiket I.
hé 13-ig feltétlenül megújítani sziveskedjenek,
a jegykezelés zavartalan lebonyolítása
végett.

ONIA MOZGÓ: Ma, 11 ón, Vasárnap
amerikai csodafilm: **Botrány az operában.**
Hétfő: **Fjordok tündere,** Hans Mieren-
dorff főszereplésével.
Jón: **III-es. Heltai J. regénye** filmen.
Californiai véredek, Amerika szenzációja.
Sasfók a legcsodálatosabb film.

Apolló mozgó.

VASÁRNAP

A sötétség lovagjai

(A páncéltörő banditák)
I. és II. rész 15 felvonásban.
Holnap hétfőn III. és IV. betéjező rész
15 felvonásban.

Kalifornia fedélzetén. Amerikai sláger
kerül bemutatásra vasárnap a „Meteor”
mozgóban.

20 ezernél többen nézték meg a héten
Pelóli filmet az Urániában, ma utoljára,
okvetlen megnézzék!

TESTEDZÉS

Tisztujítás a DEAC foot- ballszakosztályában

A legszebb jutalom
az elismerés

A Debreceni Egyetemi Athletikai
Club footballszakosztálya szombaton
este tartotta tisztujtató ülését dr
Jóna Kálmán szakosztályi elnök és
Csáky Gergely ifjúsági elnök vezo-
tése alatt a tagok élénk érdeklődése
mellett. Megjelent az ülésen dr Ga-
lyásy János ügyvéd kerületi ügyész
is. Dr Nándy Zoltán a DEAC
agilis és lelkiismeretes intézője szá-
molt be a múlt évi működéséről. Be-
számolója után az ülés a régi tiszti-
karnak megadja a felemelvényt s
köszönését fejezi ki eredményes mun-
kájukért. Ezután némi módosítással
elfogadja a gyűlés a betérjesztett
ügyrendet, majd megválasztják az
új tisztikart.

Elnök lett egyhangulag dr Jóna
Kálmán, alelnök dr Biró Barna, in-
téző Tomássy László, ifjúsági intéző

Held László, jegyző Weress Endre,
pályafelügyelő Szabó István, fő-
rendező Nagy Sándor, szertárnok
egyelőre betöltetlen. Ezután a DEAC
rég, kitűnő játékosainak megjutal-
mazása következett, kiosztották az
1921-22. évi kerületi bajnokság
II. helyezetteinek járó bronzérme-
ket, ugyiszintén a DEAC ezüst pla-
kettjeit.

— **A legszebb jutalmat, az elis-
merést osztom ki** — mondotta Jóna
elnök zúgó tapsvihár közepette.

A megválasztott játékosok: Po-
roszlai László, Csáky János, Kal-
már János, Nagy Bálint, Alföldy
Gyula, Held László, Fabry Árpád,
Albisy József, dr Jóna Kálmán el-
nök zárószavai után a gyűlés lelkes
hangulatban véget ért.

Személyesen elintézik
megbízásait

Tőzsdén

RANKAI ÉS SOLTÉSZ

tőzsdetagoz DEBRECZEN

Dégenfeld-tér 6. Piac-utca 67.
Telefon 209. Telefon 407.

Arany, ezüst vétel.

KÖZGAZDASÁG

A TŐZSDE

Magyar korona: 20 1/4

Zürichi jelentések

Zárlat. Berlin 1 1/2, Hollandia 210 1/2, New-
york 532 1/2, London 2494, Paris 3315,
Milano 2572, Prága 1580, Budapest 20 1/2,
Belgrád 495, Bukarest 250, Varsó 1 1/2,
Bécs 75, osztrák bélyegzett 75 1/2,
Szófia 315.

Devizaközp. hiv. árf.

Napoleon 9060, dinár Belgrád 24 1/2—26 1/2,
Amsterdam hollandi forint 1040—75, Bu-
karest lei 12 1/2—13 1/2, Kopenhága dán kor.
487—512, London angol font 12325—625,
Berlin 9—10, Paris frank 163—73,
Itália lira 127 1/2—33 1/2, Prága szokol
78 1/2—82 1/2, Stockholm svéd korona 700—30,
Zürich svájci frank 490—515, Bécs oszt.
korona 370—90, Szófia leva 15 1/2—16 1/2,
Newyork dollár 2660—735, Varsó lengyel
marka 7 1/2—8 1/2, Brüsszel belga frank
145—53, Krisztiania norv. kor. 493—518.

Értékpapírcsop.

A mai magánforgalomban teljes a tar-
tókodás. A magánforgalom megillesszél
kolportált hírek kedveltségét idezték
elő. Névleges árfolyamok: Szigó 65000,
Készén 169—170,000 Georgia 110—112,000,
Honi 21000, Gummi 24000, Karton 36000.

Nemesfém jelentés:

Ezüst korona 240, 2 koronás 480, forint
620, ezüst 5 koronás 1240, irányzat tar-
tott. Arany 10 koronás 7000, 20 koronás
14000, ducatarany 7400, irányzat tartott.

Terményiőzsde zárlat

A mai terményiőzsdén a többkinálát
folytán az árak egy a gabonaművekben,
mint a mellékletekben lemorzsolódtak, a
pénzajánlat igen mérsékelt. A forgalom
ennek megfelelően a közepén alatt alakult.
Irányzat gyengébb.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavi-
dédi 12200—400, egyéb 12200—500, 78
kilós tiszavidédi 12400—600, egyéb 123 0—
400, rozs 7900—8100, tak. árpa 8200—
500, zab 8000—200, tengeri 7900—8100,
korpá 5100—1.0.

Előfordult kötések: Buza 12300, tiszavi-
dédi 12100, rozs 7900, árpa 8200, 1 va-

gon (Békés) 8300, zab 2 vagon (Borsod)
76000, 1 vagon (Edelény) 7600, tengeri
1 vagon Rakamaz 7850, 1 vagon (Högész)
7700, napiaforgóm-g 1/2 vagon (Zemplén)
180, korpá Debreczenből jutatsz. 2 vagon
175, ab Budapest.

Ferencvárosi sertésjelentés

Nyitvasárra felhajtás 295 sertés és 1
süldő, amelyből 84 sertés és 1 süldő ma-
radt eladatlán.

Árak: zsírserítés öreg l. r. 530—95, fia-
tal nehé. 600—20, közep 580—620, könnyű
465—595, kivételesen 600. Vidékre élve
elszállítottak 5 darabot.

Vágóhídi zárításán nem volt felhajtás,
a vásár irányzata csendes.

Esti magánforgalom

Értékpapír. Az esti értékpapír magán-
forgalom teljesen üzletellen volt, kötések
nincsenek.

Termény. Buza bud. par. 12300—400,
tiszavidédi 12200—300, pestvidéki dunán-
tuli 12100—200, zab 7500—6 0, budt par.
8100, szemes tengeri promt 7700—800,
marciusra 8800—900, csöves tengeri, árpa
rozs ára változatlan.

A kosztpénz

az utolsó sorompó, amelyet a ma-
gyarság gazdasági gyengesége miatt
nem tudunk lezárni

a teljes züllés

felé haladó közgazdasági élet moz-
donya előtt. Pedig ha ennél a so-
rompónál ideje korán meg nem je-
lenik az ör és a nemzeti gazdasági
elv jelző lámpájával meg nem állítja
a zsidó bank uralom minden terhe
alatt lihegő vonatát

nemzetellen közgazdaságunknak
akkor a feneketlen mélység követ-
kezik. Az a mélység, amelybe bele-
zuhanunk mi kifosztott magyar pá-
riák és csak a legutolsó kocsik fi-
nom párnás fülkéinek idegen utasait
védi meg a zsebükbe tömött pénz-
tömeg az összezuzódástól.

A kosztpénz

minden nemzetelrepre, országtönkre-
tevé, legitim eszközök között a leg-
hatékonyabb kosztpénznek az

uzsorák uzsorája

amely a kölcsönadott pénz utáni
3—4—5—8% heti kamatban nyil-
vánul. Fel egészen heti 8%-ra ad-
nak kölcsönt a budapesti nagyban-
kok a tőzsdén játszó üzletfeleiknek.
A törvény semmibevételének

a liberális szellem aljasságának
s a zsidó lélek arcátlanságának és
főleg felháborítóan béketűrő magyar
bárgyuságunknak megtestesülése ez az
évi 416% kamat.

Csekély 408 százalékkal haladja fe-
lül a törvényben engedélyezett leg-
magasabb kamatlábat és 216 per-
centtel a közgazdasági életünket már
eddig is vízbe fojtó általános 50%
negyedévi bankkamattételeket.

A tőzsdéi manipulációk

során, igen sokszor a család tény-
álladékát ténykedéseikkel napjában
többször is kimerítő, hallatlanul meg-
gazdagodott mammoth bankok és

tőzsde hiénák

a közelmúltban észrevehetőleg fel-
hagytak az üzlettel. A kereslet tehát
kicsi, a kínálat ennél fogva nagy lett:
az árak estek.

A beavított börze virágok idejében
luladtak papirjaikon

és „mobilizálták” összeharcsolt nye-
reségüket. A nagy közönség — amely
alatt a kis emberek százezreit kell
érteni — várt az eladásokkal. Ha

azonban az áresések már olyan na-
gyok lettek volna, hogy a kisjáté-
kosok — tehát a magyar közönség
— veszteséget elkerülendő, eladá-
sokhoz folyamodtak volna, akkor
mintegy éterinjekc ióképen

egy-két napra műhosszát rendezték
a pénzbárok. Utánna annál nagyobb
lett az esés, veszteségek nem vol-
tak elkerülhetőek és „fedezni” kellett.

A „fedezésekre”

pedig a pénzt csak a „bankkezek”
szőrös ujjai közül lehetett megsze-
rezni, mivel azok már előzőleg min-
den összeget magukhoz szívtak.
Egyik oldalról tehát teljesen

zsidó uzorás kézbe

került a pénzkremlent magyar társa-
dalom! Azonban még mindig van-
nak olyanok, akiknek valamelyes kis-
összekuporgatott pénz maradt a lá-
dafiában. Ezekről a városokat s fal-
vakat sáska had számra ellepő

tőzsde ügynökök apró zsidói

huzzák ki a koronákat. Kecsegtet-
ő ígéretekkel s az anyagi kinlódások
között élő magyaroknak vonzó ké-
pekkel ecsetelt könnyű meggazda-
godás reményével bódítják el a kö-
zönség minden rétegét.

Munkások, tisztviselők, tanítók,
kereskedők, földművesek

„kosztra” adják ki pénzüket
mindaddig, míg egy, zsidókra nézve
„szép” napon be nem üt egy előre
elintézett „váratlan” tőzsde krach és

elsodorja egy a kosztpost, mint a

kosztadót.

Ha érdeke a magyar államnak, hogy
magyar lakosságát így egyszerre
fosszák ki kétfelől is, akkor enged-
heti, hogy a dolgok tovább folyta-
tódhassanak. Ha azonban a magyar
állam

a magyar közönség meglevő csekély
gazdasági erejének

legalább megtartását nevezni érdek-
nek, akkor teljes erővel meg kell
huznia a vészféket s ha kell a leg-
radikálisabb eszközökkel is megállí-
tani gazdasági életünk mélység felé
rohánó vonatát.

A francia frank romlása a közel jövőben várható

Az elmúlt héten a márka és a
francia frank nemzetközi megítélé-
sében érdekes jelenség vált észlel-
hetővé. A márka a hét egész folya-
mán javuló irányzatot követett s

a berlini dollárkursus

a hétfői 44 ezres nyitási árfolyam-
ról a hét végéig 31 ezer alá sül-
lyedt, így 30% árvesztéséget szen-
vedett.

A francia frank,

amely 34.10 svájci frankos zürichi
nyitással kezdte az elmúlt hetet,
ezzel szemben rendkívül erős áru-
gadozás után a hét végére 33.15
svájci frank körül állapodott meg.

A párisi tőzsdén

a dollárkursus 1580 al kezdte meg
az elmúlt hetet s a hét végére
1615-ig drágult meg. Ez az emel-
kedés ugyan elég jelentéktelen, hi-
szen mindössze 2 1/2%-ot tesz ki,
szembeállítva azonban azzal a tény-
nyel, hogy a dollárkursus a hét fo-

Takács Gyula

elektrotechnikai és erőátviteli vállalata elvállal minden e szakmába vágó munkákat. Villamos motor, Dynamó, csengő és világítási berendezéseket.

Vigheadvú M.-u. 52.

Kulcsár Imre és Fia

Hadjelöléseli II. EGYHAZ-TÉR 4. SZ. Vidéki szótküldés: Csendőrségi nyomtatványok. cikkek raktára. A nagytemplom mellett, jobbra. Irószerek. Rangjelzések. Kardok. Sapkagyártás.

Debrecen legolcsóbb bevásárlási forrása a Hajdusági férfi- és gyermekruha áruház

Piac-utca 67. Frohner-szálló épület. Bórkabátok és öltönyök óriási választékban

Iyaman 1625 is volt Párisban, mely-lyel szemben

a márka javulása

az egész hét tartama alatt rendkívül erős és ingadozástól mentes volt, a tények megítélésében az a látszat, mintha a német-francia konfliktusban a német magatartás lassan-lassan legyőzné a francia magatartást.

Ez egyelőre természetesen csak látszat, hiszen a márka javulása az elmúlt héten tisztán technikai okokra,

a rendkívül nagy pénzhányra

volt visszavezethető. Franciaország a hadiköltségek rendkívül nagy mennyiségét nem bírta el és ez a gazdasági életre nyugtalanítólag hat s

a francia bankjegyforgalom

az elmúlt két hét alatt 625 millió növekedést tüntet fel. Tekintettel arra, hogy a francia pénzügyek szanalási programja a gyakorlati életben egyáltalán nem fogja tudni a kimutatott 3.6 milliárdot, a valóságban azonban ennél jóval nagyobb költségvetési deficitet fedezni,

az infláció és ezzel kapcsolatban a francia frank további romlása elkerülhetetlennek látszik.

Hogy a francia közvélemény a drágaság további növekedésében meddig fogja Poincaré politikáját minden tekintetben helyeselni, az egyelőre bizonytalan, mindenesetre azonban a francia ellenzék részéről már érezhető némi bizonytalanság a ruhrvidéki akció sikerét illetően.

A német pénzügyi politika

talán meg tudja akadályozni a drágaságnak elviselhetetlenné válását Németországban, fel tudja tartani még nagyon sokáig a német front egységét, a francia front egységét azonban az egész művelt világ elenséges hangulata miatt rövid időn belül a francia nép elégedetlensége is veszélyeztetni fogja.

Kelet-Európa valutaviszonyaiban

az elmúlt héten nagyobb eltérések nem állottak be, eltekintve a dinár kisebb lemorzsolódásától, ami azonban csak a hét eleji túlzottan magas dinár kurzus által kiváltott reakció következménye volt. Valamennyi deviza megítélése nyugodt és változatlan volt.

A magyar korona

az egész hét folyamán 20% körül mozgott. Az értéktőzsdén az elmúlt hét Budapesten, Bécsben és Berlinben rendkívül nagyfokú pénzzúke jegyében folyt le a forgalom. A budapesti értékpiacon kimondottan lauha irányzat került felszínre, melynek

a kereskedelmi hitelek megszorítása következtében ugylatszük még mindig folytatása lesz. A bécsi piacon a lanyhaságot a pénzzúké kívül fokozta az osztrák hiteltárgyalások kedvező lefolyása is, melyek

az osztrák korona

zürichi jegyzését egy árnyalattal megjavították. Rendkívül nagy terjedelmet öltöttek az áresések főleg

a berlini piacon,

ahol a hét folyamán az értékpapírok legnagyobb része 40-50 százalékkal alacsonyabban állott, mint az elmúlt hetek hossza által előidézett legmagasabb árfolyamok.

A párisi értéktőzsdén a határozott szilárdság jelei mutatkoznak és a francia nagyközönség a francia frank további erős romlására számítva, nagytételű befektetéseket eszközöl, főleg angol értékben.

A kereskedelmi és iparkamara ipari szakosztálya vasárnap délelőtt 10 órakor a kamara székében

ülést tart. Az ülés tárgysorozatán az ipartörvény végrehajtási utasításának tervezete, valamint a gyermekek, fiatakorak és nők védelméről szóló törvényjavaslat szerepelnek. A kamara felhívja az ipari szakosztály tagjait az ülésen való megjelenésre, valamint az ipartestület egyes szakosztályait, hogy a megtárgyalásra kerülő ügyek fontosságára tekintettel az ülésen magukat két-három taggal képviseltesék.

A Duna Lloyd R. T. fennállásának negyedik esztendejébe lépett. Az 1922. évről mérleg alapján 60 millió korona alaptőke és 6 millió korona tartaléktőke mellett részvényenként 9 százalék osztalékot fog fizetni.

Az intézetnek bank és áruosztályán kívül legjövendőbb üzletága a szén. Karacsberényben üzemben lévő jólmenő szénbányája, Hervesmezében a salgótarjáni, valamint Fehérmegyében a tatai szénvel egymennyiségű nagyértékű kiterjedt szénterületei vannak.

Tekintettel a Ruhr-vidék megszűlésére és ebből Közép-Európában beálló szénhiányra, mely Magyarországot elszigetelt helyzeténél fogva különösen sújtja, ezen területek kitermelése közgazdasági szempontból nagy jelentőséggel bír.

A Baross Szövetség főkéja felszólítja azokat a tagjait, akik a szövetségi lapot járatták, hogy előfizetésüket haladéktalanul ujjtsák meg.

Kiadó: A Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.

Pénztáros kisasszony

azonnali belépésre felvétetik. Ajánlatok fizetési igény megjelölésével a kiadóhivatalba küldendők „Nyugdíjas” jellegre. Piac utca 59. szám.

Fest Tisztít

Mindennemű ruhákat legolcsóbban és kifogástalanul Csapó-u. 95. sz. alatt Lengyel kelmefestő. Felvételi iroda: Csapó 28. Bejárat a kapu alatt.

Az előkelő társaság délutáni találkozóhelye a „JOST cukrászda”

(KOSSUTH LAJOS-U. 1.) Minden délután zene. Ebéd után a legkitűnőbb feketekávé.

Burgonya, korpá és takarmányliszt

bármily mennyiségben kapható és megrendelhető a „FUTURA” Tiszántúli Kirendeltségénél. Piac utca 44. és annak Rákóczi-utca 13. szám alatti zöldségraktaránál

Figyelem!

A helybeli nagyállomáson motorikus üzemre berendezett fűvágót állítottam fel. A fűvágást és házhoz szállítást a legolcsóbb árak mellett teljesítem, az előzékeny és pontos kiszolgálást mindenkor biztosítom. Tisztelettel Bajomi Józsefné. ::

NAGY LAJOS

gépiró, másoló, könyvmai sokszorosító vállalata Debrecen, Veres-utca 9. szám. Mindenféle írásmunkák lemásolása gépen. Sokszorosítások könyvmai. — Bizalmas természetű magánlevelek családi iratok a legnagyobb titoktartással iratnak le és kezeltetnek! GÉPIRÁS TANÍTÁS! 14 nap alatt bárki megtanulhat írógépet, naponként 2 órai gyakorlat mellett.

Házam árát leszállítom, mert hirtelen közbejött okok miatt annak eladása reám nézve nagyon sürgős!

Leengedek belőle 400 ezer koronát, odaadom a legelső jelentkezőnek 2 millió 100 ezer koronáért! A vevőt nem terheli semmiféle költség, még az átíratás s.m.

Aki házamat még nem ismeri, nézze meg azonnal és tegye le a foglalót kizárólagos megbízottamnál, a Nagy Lajos ingatlanforgalmi irodában Veres-u. 9. szám alatt. Ez az iroda rendelkezik ugyanis ingatlanom eladása felett, egyedül csak ott lehet megkötni a vételi ügyletet.

Házam a Péterfia szájában Agárdi-utca 11. sz. alatt van!

Az Egymalom utcából bemenve csak pár percrenyire, Óriási nagy udvar! Rögtön beköltözhető lakás!

14 napon belüli beköltözhetésre megkapja a vevő az általam lakott két szobás utcai lakást, konyhával, nagy kamarával, két fűskamarával, sertesóllal és egy gépszínrel, melyben három garnitúra cséplőgép tör el.

Az én lakásomon kívül van még egy 2 szobás lakás mellékhelyiségekkel és két udvarra nyíló szoba, fűskamarákkal.

Házam nem modern, régebbi épület ugyan, azonban tégltől van építve és eséréppel van fedve, a szobák padlóak. Az udvara pedig körülbelül 300 kvadrát öl.

ELSŐRENDŰ

Zománcos edények

és háztartási cikkek kaphatók

SESZTINA LAJOS

vaskereskedésében.

Szücs Zsigmond és Társa

csipész, Csapó-utca 98.

Kész cipő és eszima állandóan kapható. Megrendeléseket jutányos árban számítunk.

KILLEREDE BUTORGYÁROS

udvari sz. lltó

vilfanyerőre berendezett műbutorgyára Debreczen, Ferenc József-ut 68. szám. Ajánlja dusan felszerelt saját készítményű butorkraktárt a legjutányosabb árakban. Nagy választék olcsó butorokban is!

Ramminger hölgyfodrász

Divatós hajmunkák készítése. Speciál hajfestő.

Varga-u. 1.

Női és férfi kalapalkítások legszébben készülnék

SZÉLL GERGELYNÉL

Piac-u. 63. Telefon 11-11.

ELSŐ DEBRECZENI NAGY

Nickelező és CSISZOLDA

PONGRACZ műlakatosság

Elsőrendűen nickelez orvosi, technikai műszereket, autókocsirészeket, koresolyákat.

Magvak

megérkeztek

Gazdasági és konyhakerti valamint erfurti virágmagvak legnagyobb választékban és legolcsóbban

Kontsek Géza

magkereskedésében kaphatók. Kossuth-u. Forgalmi adót nem számítok. Árjegyzékét kívánatra küldök.

Öt mázsa buza

jutalmat kap az, aki a múlt év ápr. 25-én meggyilkolt Sántha Lajos hajduböszörményi lakos gyilkosának nyomára vezet.

Könyvujdonságok:

Gr. Tisza István összes munkái I. kötet 1932 K

Oesterreich T. K. Korunk világlépe 772 K

Csahíha: Szépirodalmi kritikuskaink 725 K

Dalmady: Költeményei 603 K

Herceg: Idegenek között 483 K

Courths-Mahler: A munka nemesit 434 K

Ohnet: A vasgyáros (regény) 845 K

Kaphatók:

CSÁTHY FERENCZ

egyetemi könyvkereskedés és irodalmi vállalat részvénytársaságnál Debreczen FERENCZ JÓZSEF-UT 8. SZÁM. Telefon 2-96

